

หนอนด้วงหนวดยาว...

ศัตรูลองกองชนิดใหม่

จรัสศรี วงศ์กำแหง / สวพ.8

จากสาเหตุสภาพแวดล้อมของโลกที่เปลี่ยนแปลง มีอิทธิพลและส่งผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิตในทุกๆ ส่วนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระบบการปลูกพืชของเกษตรกร ปัจจุบันพบว่าหลายพื้นที่ที่มีการระบาดของแมลงศัตรูพืชชนิดใหม่เกิดขึ้นอยู่เสมอ ในช่วงปลายปี 2550 มีรายงานการระบาดของแมลงศัตรูลองกองชนิดใหม่ในจังหวัดสตูลและปัตตานี ทำความเสียหายรุนแรงให้กับสวนลองกองที่กำลังให้ผลผลิตจนไม่สามารถเยียวยารักษาได้ทัน ทำให้ต้นลองกองตายลงในเวลาอันรวดเร็ว โดยปกติชาวสวนลองกองมักคุ้นเคยกับหนอนซอนเปลือกลองกองซึ่งมีอยู่ประมาณ 4-5 ชนิด ไม่ทำให้ต้นลองกองตาย เพียงแต่ทำให้ปริมาณผลผลิตลดลงและมีคุณภาพต่ำ มักระบาดอยู่เสมอในสวนลองกองที่ขาดการดูแลเอาใจใส่ วิธีการแก้ไขเพียงแคใส่ปุ๋ยและให้น้ำที่เพียงพอ ก็สามารถทำให้ต้นลองกองแข็งแรงและทนทานต่อการเข้าทำลายของหนอนซอนเปลือกดังกล่าวได้เป็นอย่างดี ส่วนแมลงศัตรูลองกองชนิดใหม่ที่พบเป็นหนอนด้วงหนวดยาว ทำความเสียหายรุนแรงกับสวนลองกองที่ให้ผลผลิตแล้ว ลักษณะการทำลายมี 2 แบบ คือ แบบเจาะลำต้น และแบบควั่นลำต้น

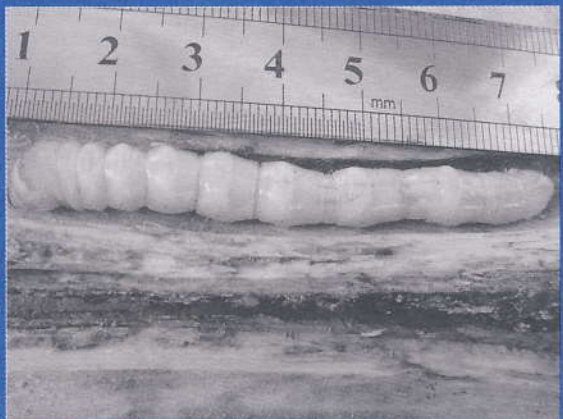
ลักษณะการทำลายแบบเจาะลำต้น เป็นหนอนของด้วงหนวดยาว เจาะเข้าทำลายบริเวณโคนกิ่งขนาดใหญ่อาศัยกัดกินเนื้อไม้ที่อยู่ภายในแกนกลาง หนอนจะเจาะรูออกมาภายนอกเป็นระยะๆ ห่างกันประมาณ 8-10 นิ้ว ตลอดแนวกิ่ง อาศัยกัดกินอยู่ภายในจนเข้าดักแด้ และเป็นตัวเต็มวัยในเวลาต่อมา ซึ่งการเข้าทำลายในระยะเริ่มแรกสังเกตได้ยากมาก เพราะใบยังคงมีสีเขียวเป็นปกติ ถ้าพบใบแห้งสีน้ำตาลแสดงว่าหนอนเข้าทำลายกิ่งนั้นนานพอสมควรแล้ว ต่อมาอาการใบแห้งจะเป็นทั่วทั้งต้นและต้นลองกองจะตายในเวลาไม่นานพบการระบาดในสวนลองกองที่ปลูกใกล้บริเวณป่าจังหวัดสตูล

กิ่งลองกองที่ถูกหนอนเจาะทำลาย

รอยเจาะออกเป็นระยะของหนอนที่อยู่ในกิ่งเพียง 1 ตัว

หนอนด้วงหนวดยาวที่กัดกินอยู่ภายในแกนกลางของกิ่งลองกอง

ลักษณะการทำลายแบบคว้นลำต้น พบรอยการทำลายบริเวณรอบโคนต้นและเหนือโคนต้นขึ้นไปเล็กน้อย หนอนมีลำตัวสีขาวค่อนข้างใส อาศัยกัดกินเนื้อไม้อยู่ได้เปลือก เมื่อแกะเปลือกดู พบรอยทำลายเป็นร่องลึกประมาณ 0.5-1.0 เซนติเมตร ความลึกขึ้นอยู่กับขนาดของหนอน ทำให้ท่อน้ำท่ออาหารถูกทำลาย ซึ่งแตกต่างจากการทำลายของหนอนซอนเปลือกที่พบอยู่ทั่วไปจะทำลายเฉพาะเปลือกนอกๆ ไม่ลึกถึงเนื้อไม้ซึ่งบริเวณที่ถูกทำลายดังกล่าวสามารถเจริญขึ้นมาใหม่ได้เมื่อได้รับน้ำและอาหารที่เพียงพอ ต้นลองกองจึงไม่ตาย ส่วนหนอนคว้นต้นซึ่งเป็นหนอนด้วงหนวดยาวมีการทำลายที่ทำให้เกิดความเสียหายรุนแรงกว่ามาก โดยทำให้ต้นลองกองเกิดอาการขาดน้ำ ใบเหี่ยวเป็นสีน้ำตาลแห้งติดคาต้น และต้นยืนแห้งตายในเวลาต่อมา อาจพบโรคและแมลงศัตรูอื่นๆ เข้าทำลายภายหลังเป็นการซ้ำเติม เช่น หนอนซอนเปลือกลองกอง และโรคบางชนิด ซึ่งเริ่มพบมีการระบาดในสวนลองกองจังหวัดปัตตานี

แมลงศัตรูลองกองชนิดนี้ มีวิธีการป้องกันกำจัดที่ทำได้ยาก ปกติด้วงหนวดยาวจะวางไข่ใต้ผิวเปลือกบริเวณลำต้นและกิ่งของต้นพืชในช่วงเวลากลางวัน วิธีการป้องกันอาจจะใช้แหหรืออวนเก่า ๆ คลุมโคนต้นหรือกิ่งเพื่อดักจับตัวเต็มวัยที่จะเข้ามาทำลายหรือวางไข่ ควรหมั่นตรวจดูแปลงและสังเกตต้นลองกองอยู่เสมอ เมื่อพบอาการผิดปกติจะได้รีบหาทางแก้ไขได้ทันเวลา ส่วนการ

ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดควรใช้อย่างระมัดระวังและคำนึงถึงสภาพแวดล้อม และใช้เมื่อมีความจำเป็น สารเคมีที่มีประสิทธิภาพได้แก่ อิมิดาโคลพิด หรือ อะเซทาไมพริด อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร ฟนบริเวณโคนต้นที่พบรอยทำลาย และใช้สารคลอไพริฟอสเข้มข้น 3-5 ซีซี ฉีดเข้าในรูเจาะบริเวณกิ่ง สารจะระเหยและดูดซึมฆ่าหนอนตายในที่สุด

ลักษณะการทำลายของหนอนคว้นต้นลองกอง

ต้นลองกองที่ถูกทำลายกำลังยืนต้นตาย